

Motion till riksdagen 2005/06:N27

av Eva Flyborg m.fl. (fp)
med anledning av prop. 2005/06:154

Förnybar el med gröna certifikat

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen avslår regeringens förslag om begränsningar i rätten att tilldelas certifikat (2 kap. 7–10 §§ med tillhörande konsekvensändringar i lagen om elcertifikat).
2. Riksdagen avslår regeringens förslag att förlänga kvotplikten (ändring i tabellen i 4 kap. 3 § i lagen om elcertifikat).
3. Riksdagen avslår regeringens förslag om undantag från kvotplikten för elintensiva företag.
4. Riksdagen beslutar att ändra lagen om elcertifikat så att nya anläggningar inte tilldelas några elcertifikat, och att detta skall gälla från den 1 januari 2007.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att avveckla hela elcertifikatssystemet till utgången av år 2010.

Bakgrund

Elcertifikatsystemet infördes 2003. Folkpartiet motsatte sig att elcertifikaten infördes, och har sedan dess krävt att systemet ska avskaffas.

Såväl förnybara energikällor som andra energislag måste klara energimarknadens konkurrens utan omfattande subventioner. Elcertifikatsystemet osynliggör subventionerna till den förnybara elproduktionen genom att kostnaden flyttas från statsbudgeten direkt till elkonsumenterna. Detta kan ses som ett exempel på det budgettricksande som regeringen tillämpar för att klara de uppsatta utgiftstaken. Enligt vår mening är detta inte i överensstämmelse med budgetlagens anda.

Elcertifikatsystemet omgärdas av en omfattande administration och byråkrati. Systemet är en komplicerad och tekniskt präglad reglering, som förutsätter en betydande administration med insatser från såväl myndigheter som aktörerna på elmarknaden. Denna proposition bidrar dessutom till att krångla till systemet ytterligare genom att införa olika regler för olika energikällor som ingår i systemet.

Fel! Okänt namn på

Elcertifikatsystemet innebär en extra beskattning av bland annat kärnkraft samtidigt som systemet subventionerar vindkraft och biobränsle. Sedan elcertifikaten infördes har reglerna ändrats ett antal gånger och det skapar problem för såväl energiproducenter som konsumenter. Dessutom är systemet feltänkt eftersom bedömningen av vilka energikällor som berättigar till certifikat dels har ändrats över tiden, dels inte överensstämmer med energikällornas miljöeffekter. Det är till exempel helt orimligt att torv gynnas, eftersom torv är att betrakta som ett fossilt bränsle. Elproducenter kan också råka ut för böter på grund av ouppfyllda kvoter även om det inte finns någon ”korrekt” producerad el att köpa.

Elcertifikatsystemet brukar beskrivas som ett ”marknadsbaserat” system, men det bygger på ett planekonomiskt mål att öka den förnybara elproduktionen med 17 TWh från 2002 till 2016, vilket regeringen upprepade gånger fastslår i propositionen. Vi motsätter oss den här typen av kvantitativa mål för elproduktion.

Elcertifikatsystemet leder i dag till att elpriset blir 3 öre högre per kWh. Om regeringens förslag genomförs bedöms detta leda till 6 öre högre elpris per kWh 2012. Dessutom skriver regeringen i propositionen att ”elprisutvecklingen fram till utgången av 2030 bedöms vara sådan att flertalet anläggningar inom elcertifikatsystemet blir kommersiellt lönsamma”, vilket måste tolkas som att regeringen bedömer att deras energipolitik kommer att leda till att elpriset stiger ännu mer än dessa 6 öre per kWh fram till 2030. Om Sveriges kärnkraft avvecklas, vilket regeringen vill, är det troligt att den får rätt. Detta skulle vara förödande för Sveriges basindustri och därmed för Sveriges välstånd. Folkpartiet står för en annan energipolitik som syftar till lägre elpriser. Genom att behålla och tillåta utbyggnad av kärnkraften tror vi att elpriset kan hållas ned. Vi vill avveckla elcertifikaten i stället för att avveckla kärnkraften.

Elcertifikatsystemet har visat sig gynna miljömässigt tveksamma vattenkraftsinvesteringar, som till exempel Vattenfalls planer på att bygga ut Vojmån.

Undantag från kvotplikten för elintensiva företag

Regeringen föreslår att *elintensiva företag* enligt en definition som bygger på relation mellan elanvändning och försäljningsvärde ska undantas från kvotplikten. Detta ska ersätta dagens regler där undantaget baseras på branschtillhörighet.

Jernkontoret har påpekat att den nya definitionen har stora brister och ställer till problem för tillverkare av legerat stål.

Att man är tvungen att ha den här typen av undantag och får problem med gränsdragningen är ytterligare ett skäl till att hela systemet med elcertifikat är feltänkt. Hur man än drar gränsen för undantag blir det någonstans fel och snedvriden konkurrens. Folkpartiet anser att det i och för sig är olämpligt att

Fel! Okänt namn på

basera undantag på branschtillhörighet, och att regeringens förslag i teorin är mindre dåligt. Men även regeringens ställer till konkreta problem. Vi tror att aktörerna nu har anpassat sig till dagens system, och att ett byte av system riskerar att skapa ytterligare oro och övergångsproblem. Eftersom vi på fyra års sikt vill avskaffa hela elcertifikatsystemet förordar vi att man håller systemet så stabilt och förutsägbart som möjligt fram till dess.

Vi avstyrker regeringens förslag om ny definition av elintensiva företag och anser att dagens regler med undantaget baserat på branschtillhörighet bör kvarstå.

Utfasning och avveckling av elcertifikatsystemet

Vi motsätter oss regeringens förslag om utvidgning och förlängning av systemet, och presenterar i stället vårt förslag om hur systemet ska fasa ut och avvecklas.

Vi föreslår inte en omedelbar avveckling av hela systemet, eftersom det skulle kunna leda till omfattande problem för dem som gjort investeringar på grund av elcertifikaten.

Vi föreslår att anläggningar som tas i drift efter den 31 december 2006 inte tilldelas några elcertifikat, och att äldre anläggningar som i dag tilldelas certifikat får fortsatt tilldelning till och med år 2010, då kvotplikten enligt nu gällande lag skulle upphöra. Detta innebär att kostnaden för elcertifikatsystemet inte kommer att växa över dagens nivå, och att hela elcertifikatsystemet kan avvecklas till utgången av år 2010.

Stockholm den 6 april 2006

Eva Flyborg (fp)

Yvonne Ångström (fp)

Sverker Thorén (fp)

Carl B Hamilton (fp)

Nyamko Sabuni (fp)

Hans Backman (fp)